

TIEDOTE 28.6.2011

YLÄNEEN *MUISTOJEN HUVITUS* –NÄYTTELY SEURAA HUVITUS-OMENAN MONIA OKSIA JA HAAROJA SEN HISTORIASTA NYKYPÄIVÄÄN

Keskiviikkona 29.6.2011 Yläneen Luontokapinetissa avautuu *Muistojen Huvitus* –niminen näyttely, joka on mielenkiintoinen kattaus Huvitus-omenaan liittyvää historiallista tietoa, paikallista muistitietoa ja geeneihin kirjoitettua biologiaa. Näyttely johdattaa Huvitus-lajikkeen poluille, elämään ja siihen, kuinka se on saanut muotonsa luonnon ja ihmisen vuorovaikutuksessa. Näyttelyn tekemiseen ovat osallistuneet Pöytyän kunta, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, Turun yliopisto ja Yläneen kotiseutuyhdistys.

Makeaa ja punaposkista Huvitus-omenaa voidaan pitää yhtenä yläneläisenä symbolina. Se on muun muassa inspiroinut monia yläneläisiä taiteilijoita, kuten Unto Kupiaista, Leevi Madetojaa ja Vihtori Ylistä. Huvitus-omenan historiaan on olennaisesti vaikuttanut Helsingin Aleksanterin yliopiston eläin- ja kasvitieteen professori Carl Reinhold Sahlberg, joka Yläneellä, Huvitus-nimisellä tilallaan viljeli ja jalosti omenapuita. Sahlbergin hedelmätarha oli 1227 omenapuullaan vuonna 1850 Suomen mittavin. Omena herätti aikoinaan laajalti kiinnostusta ja Yläneellä onkin useampia tarinoita siitä, kuka Huvitus-omenan ensimmäisenä löysi.

Näyttely toimii interaktiivisena innostajana ja herättäjänä. Siihen voi osallistua kirjoittamalla yleisesti omenaan tai juuri Huvitus-omenaan liittyviä muistoja, tarinoita ja sattumuksia. Näyttely liittyy Turun yliopiston ja Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen muistitiedon keruuprojektiin, jolla pyritään kartoittamaan yläneläisillä pihilla kasvavien Huvitus-omenapuiden sijainti.

Omenapuun kantaman geeniperimän rinnalla kulttuurihistoriallisesti huomion arvoista ovat sen viljely- ja käyttötavat. Näin jokainen voi omalla pihallaan tai omassa puutarhassa osallistua geneettisen monimuotoisuuden ja kulttuuriperinnön suojelemiseen kasvattamalla ja vaalimalla vanhoja omenapuita. Huvitus elää elämänsä monen yksityishenkilön puutarhassa ja harrastajien ja yksityishenkilöiden panos onkin merkittävä. Näyttelyssä jaetaan tietoa vanhan puun leikkuusta, varttamisesta ja sillastamisesta. Lisäksi näyttelyssä voi tutustua vanhoihin ja uusiin omenaresepteihin ja halutessaan lisätä oman hyväksi havaitun omenareseptin mukaan.

Näyttelyn avajaisiin osallistuu Huvitus-omenapuun taimi, jonka varteoksa on otettu alkuperäisestä, 115-vuotiaasta emopuusta lisätystä taimesta. Lähitulevaisuudessa *Muistojen Huvitus* –näyttely saa jatkoa Yläneen kotiseutumuseon kasvimaalla, jonne yksi Huvitus-emopuun taimi istutetaan.

Lisätietoja:

Pöytyän kulttuurisihteeri Taina Myllynen 02 481 0303

Näyttelyn koordinaattori Marjaana Heinonen 050 301 6364

MTT Maarit Heinonen 040 195 9943